

เอกสารประกอบการเรียน หลักสูตรท้องถิ่น

การขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เล่มที่
3

เครื่องปลูกและอุปกรณ์ งานขยายพันธุ์พืช

นายปอชี่ นิแว

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านตาया
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต ๑

คำนำ

เอกสารประกอบการสอน หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จัดทำขึ้น เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้งานเกษตร ซึ่งเป็นเอกสารประกอบการสอนที่มีความหลากหลาย ผู้เรียน จะได้พัฒนาทักษะพร้อมทั้งได้รับความรู้ความเพลิดเพลินจากการปฏิบัติกิจกรรมและศึกษาหาความรู้จากใบความรู้ด้วยตนเอง สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

เอกสารประกอบการสอนนี้ ได้เรียงลำดับเนื้อหาไปตามขั้นตอนการเรียนรู้ จากง่ายไปหายาก และยังมีภาพประกอบให้ผู้เรียนเกิดความสนใจเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น รวมทั้งแบบฝึกทักษะในแต่ละเล่มจะเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ที่ให้คำปรึกษาแนะนำแก้ไขเอกสารประกอบการสอน หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้เป็นเอกสารประกอบการสอนที่มีประสิทธิภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารประกอบการสอนเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และผู้ที่สนใจบ้างตามสมควร

ปอชี นิเว

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	1
สารบัญ	2
สารบัญภาพประกอบ	3
คำแนะนำการใช้เอกสารประกอบการสอน สำหรับครูผู้สอน	4
คำแนะนำการใช้เอกสารประกอบการสอน สำหรับนักเรียน	5
สาระสำคัญ	6
จุดประสงค์การเรียนรู้	6
ใบความรู้ เรื่อง เครื่องปลูกและอุปกรณ์งานขยายพันธุ์พืช	7
แบบฝึกทักษะที่ 3.1	13
แบบฝึกทักษะที่ 3.2	14
เฉลยแบบฝึกทักษะที่ 3.1	15
เฉลยแบบฝึกทักษะที่ 3.2	16
แบบทดสอบหลังเรียน	17
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน	19
บรรณานุกรม	20

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1 โรงเรือนไม้ดอกไม้ประดับ	7
3 ตะกร้า	8
4 กระถางซีเมนต์	8
5-9 ภาชนะปลูก	8
10 ทราय	9
11 ดินร่วน	9
12 จี๊เจ้าเกลบ	9
13 ขุยมะพร้าว	9
14 กาบมะพร้าวสับ	10
15 แกลบดิบ	10
16 ใบไม้ผุ	10
17 ปุ๋ยคอก	10
18 กรรไกรตัดแต่งกิ่ง	11
19 มีดตัดตา	11
20 ช้อนปลูก	11
21 เชือกพลาสติก	11
22 ถุงพลาสติก	11
23 ถุงดำ	11

คำแนะนำการใช้เอกสาร ประกอบการสอน (สำหรับครู)

เอกสารประกอบการสอน หลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ สร้างขึ้นสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นนวัตกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ สำหรับฝึกทักษะด้านงานเกษตร เรื่อง การขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยชุดเอกสารประกอบการสอน หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง การขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประกอบด้วย สารสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ ใ้บความรู้ แบบฝึกทักษะจำนวน 2 กิจกรรม และแบบทดสอบหลังเรียน ประกอบในแต่ละเล่ม ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 7 เล่ม โดยใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

เล่มที่ 1 เครื่องมือและอุปกรณ์งานเกษตร	(เวลา 2 ชั่วโมง)
เล่มที่ 2 ไม้ดอกไม้ประดับ	(เวลา 2 ชั่วโมง)
เล่มที่ 3 เครื่องปลูกและอุปกรณ์งานขยายพันธุ์พืช	(เวลา 2 ชั่วโมง)
เล่มที่ 4 การขยายพันธุ์พืชแบบอาศัยเพศ	(เวลา 2 ชั่วโมง)
เล่มที่ 5 การขยายพันธุ์พืชแบบไม่อาศัยเพศ	(เวลา 3 ชั่วโมง)
เล่มที่ 6 การขยายพันธุ์เหี่ยวหมื่นปี	(เวลา 3 ชั่วโมง)
เล่มที่ 7 การขยายพันธุ์ดาวเรือง	(เวลา 3 ชั่วโมง)

สำหรับคุณครูค่ะ

คำแนะนำการใช้เอกสาร ประกอบการสอน (สำหรับนักเรียน)

นักเรียนควรปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาคำชี้แจงและทำความเข้าใจสาระสำคัญและจุดประสงค์การเรียนรู้
2. ศึกษาเนื้อหาในใบความรู้ในเอกสารประกอบการสอนให้เข้าใจ
3. ทำกิจกรรมแบบฝึกทักษะตามคำชี้แจงให้ครบทุกกิจกรรม
4. ทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 ข้อลงในกระดาษคำตอบ
5. เมื่อทำกิจกรรมครบแล้วให้ตรวจคำตอบทุกกิจกรรม
6. ไม่ควรขีดเขียนหรือทำเครื่องหมายใด ๆ ลงในเอกสารประกอบการสอน
7. หลังจากศึกษาเอกสารประกอบการสอนแล้ว ควรเก็บเข้าที่ให้เรียบร้อยทุกครั้ง

สำหรับนักเรียนนะคะ

สาระสำคัญ

เครื่องปลูกและอุปกรณ์งานขยายพันธุ์พืชเป็นปัจจัยสำคัญในการทำงานด้านงานขยายพันธุ์พืช เพราะดินพืชจะเจริญเติบโตได้ดีต้องมีเครื่องปลูกที่เหมาะสม ดินปลูกในไม้ดอกไม้ประดับบางชนิดมีสูตรที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและการเจริญเติบโตของแต่ละชนิด

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนบอกลักษณะของเครื่องปลูกในงานขยายพันธุ์พืช
2. นักเรียนเตรียมเครื่องปลูกและอุปกรณ์ในการขยายพันธุ์พืชได้
3. นักเรียนรู้ส่วนผสมดินปลูกของไม้ดอกไม้ประดับได้
4. นักเรียนบอกประโยชน์ของเครื่องปลูกในงานขยายพันธุ์พืชได้

สิ่งที่นักเรียนต้องรู้นี้ครับ

ใบความรู้

เรื่อง เครื่องปลูกและอุปกรณ์งานขยายพันธุ์พืช

อุปกรณ์งานขยายพันธุ์พืช

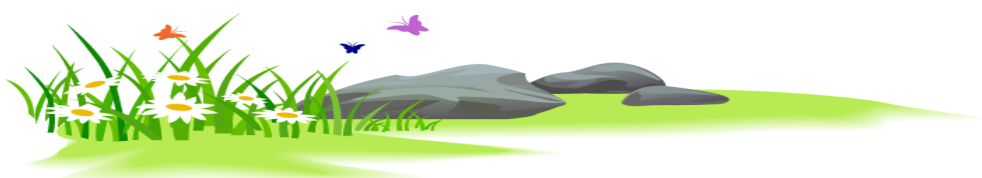
ในงานขยายพันธุ์พืชมีอุปกรณ์ที่สำคัญแยกเช่นเดียวกับงานเกษตรด้านอื่น ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและผลงนามีคุณภาพ อันประกอบด้วยสิ่งที่สำคัญ ดังนี้

1. โรงเรือนเพาะชำหรือสถานที่สำหรับเพาะชำ อาจเป็นโรงเรือนไม้ระแนง โรงเรือนที่คลุมด้วยตาข่ายโสังเคราะห์ที่เรียกว่า ซาแรน หรืออาจเป็นได้ร่มไม้ใหญ่ที่มีแสงแดดรำไร

ภาพที่ 1 : โรงเรือน

ที่มา : ปอซี นิเว. ร้านต้นไม้ นราธิวาส. 2555

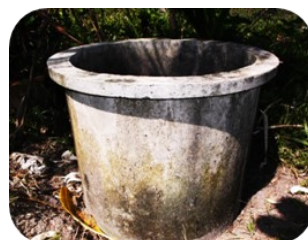
2. ถาดเพาะหรือกระบะชำ หรืออาจเป็นกระบะพลาสติก ล้อยางรถยนต์หรือกระบะไม้ หรือวงบ่อซีเมนต์ หรืออาจเป็นสิ่งเหลือใช้ อาจเป็นกะละมังพลาสติกเก่าที่ชำรุดเล็กน้อยหรือตะกร้า ก็สามารถใช้ในงานขยายพันธุ์พืชได้

ภาพที่ 2 : ถาดเพาะ

ภาพที่ 3 : ตะกร้า

ภาพที่ 4 : กระถางซีเมนต์

ที่มา : ปอชี นิเว. โรงเรียนบ้านตาฮา. 2555

3. ภาชนะปลูก เช่นกระถางดินเผาชนิดต่าง ๆ หรือกระถางพลาสติก เป็นต้น

5

6

7

8

ภาพที่ 5 - 9 : ภาชนะปลูก

ที่มา : ปอชี นิเว. ร้านต้นไม้ธรรมชาติ. 2555

4. เครื่องปลูกหรือวัสดุปลูกแต่ละชนิดมีความแตกต่างกัน รวมถึงความเหมาะสมกับพืชแต่ละชนิด เช่น การระบายของราก การยึดลำต้น การอุ้มน้ำ ถ่ายเทอากาศ ระบายน้ำ เป็นต้น นอกจากนี้การเจริญเติบโตของพืชชนิดเดียวกันในเครื่องปลูกต่าง ๆ ก็ย่อมแตกต่างกัน ฉะนั้นเครื่องปลูกหรือดินปลูกจึงเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ซึ่งเครื่องปลูกที่สามารถหาได้ง่ายในท้องถิ่น มีดังนี้

 10	ทราย ดินทรายเป็นดินที่มีลักษณะโครงสร้างเป็นเม็ด ไม่จับตัวกัน อากาศผ่านได้สะดวก อุ้มน้ำน้อย ธาตุอาหารพืชน้อย ไม่เหมาะต่อการปลูกพืช
 11	ดินร่วน ดินร่วนเป็นดินที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชมากที่สุด เป็นดินที่มีโครงสร้างโปร่ง ระบายน้ำดี อุ้มน้ำได้ดี นอกจากนี้ยังมีอินทรีย์วัตถุและจุลินทรีย์ในดินผสมอยู่มาก
 12	ขี้เถ้าแกลบ ได้จากการเผาแกลบดิบ มีน้ำหนักเบา สามารถอุ้มน้ำได้ดี มีความเป็นด่างสูง ก่อนใช้ควรล้างด่างออก นิยมนำมาผสมกับทรายหยาบเป็นวัสดุสำหรับตัดชำได้ดี
 13	ขุยมะพร้าว มีคุณสมบัติอุ้มน้ำได้ดี โปร่ง ร่วนซุย หาได้ง่ายและมีราคาถูก นิยมใช้ในงานขยายพันธุ์พืชมากชนิดหนึ่ง เช่น การตอนกิ่งและผสมลงในเครื่องปลูก

ภาพที่ 10 - 13 : เครื่องปลูก

ที่มา: ปอชี นิเว, โรงเรียนบ้านตาบา. 2555

 14	กบมะพร้าวสับ กบมะพร้าวสับมีคุณสมบัติ เช่นเดียวกับขุยมะพร้าว คือ ดูดน้ำได้ดี โปร่ง มีความชื้นสูง หาได้ง่ายและมีราคาถูก นิยมใช้ในงานขยายพันธุ์พืชมากชนิดหนึ่ง เช่น การผสมดินปลูก
 15	แกลบดิบ แกลบดิบมีคุณสมบัติโปร่ง ระบายน้ำและอากาศได้ดี หาได้ง่ายและมีราคาถูก นิยมใช้ในงานขยายพันธุ์พืชมากชนิดหนึ่ง เช่น การผสมดินปลูก
 16	ใบไม้ผุ เป็นวัสดุปลูกได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะใบก้ามปู ใบนนทรี ใบทองหลาง นิยมใช้เป็นวัสดุปลูกต้นเหี่ยวหมื่นปี บีโกเนีย แอฟริกันไวโอเล็ต กล็อกซิเนีย
 17	ปุ๋ยคอก ได้จากมูลสัตว์ต่าง ๆ เช่น มูลวัว ควาย ไก่ เป็ดหรือมูลค้างคาว ปุ๋ยคอกจะช่วยปรับโครงสร้างของดินให้ดีขึ้น

ภาพที่ 14 - 17 : เครื่องปลูก

ที่มา : ปอชี นิเว. โรงเรียนบ้านตาบา. 2555

นี่คือเครื่องปลูกที่สามารถหาได้ในท้องถิ่นค่ะ

5. เครื่องมือขยายพันธุ์พืชและอุปกรณ์อื่น ๆ เช่น กรรไกรตัดแต่งกิ่ง มีดติดตาตอนกิ่ง ถุงพลาสติก เชือกพลาสติก ถุงดำ ซ้อนปลุกและเครื่องมือเกษตรอื่น เช่น จอบ เสียม พลั่ว บัวรดน้ำ เป็นต้น

 18	กรรไกรตัดแต่งกิ่ง ใช้ในการตัดกิ่งในงานปักชำหรือตัดแต่งกิ่งที่ไม่ต้องการออก
 19	มีดติดตา ใช้ในการติดตา ต่อกิ่ง เสียบยอดและอื่น ๆ
 20	ซ้อนปลุก ใช้ในการผสมเครื่องปลุก พรวนดิน เป็นต้น
 21	เชือกพลาสติก ใช้ในงานตอนกิ่ง มัดค้ำตอน
 22	ถุงพลาสติก ใช้ในการบรรจุขุยมะพร้าวเพื่อทำการตอนกิ่ง
 23	ถุงดำ ใช้ในการบรรจุเครื่องปลุกสำหรับอนุบาลต้นกล้า

ภาพที่ 18 - 23 : เครื่องมืออุปกรณ์

ที่มา : ปอชี นิเว. โรงเรียนบ้านดาษา. 2555

ตัวอย่างสูตรดินสำหรับปลูกไม้ดอกไม้ประดับ

เช่น สูตรดินสำหรับปลูกบอนสี

ดินร่วน	1	ส่วน
ใบไม้ผุ	3	ส่วน
ใบมะขาม	1	ส่วน

สูตรดินปลูกอโกลนีมา

ดินร่วน	1	ส่วน
กาบมะพร้าวสับ	1	ส่วน
เปลือกถั่ว	1	ส่วน
ใบไม้ผุ	1	ส่วน
ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก	1	ส่วน

ดินปลูกสำหรับไม้อวน้ำ เช่น กุหลาบหิน ลิ้นมังกร

ดินร่วน	1	ส่วน
ทรายหยาบ	1	ส่วน
ปุ๋ยหมัก	3	ส่วน

ดินปลูกสำหรับโหย้าและไม้เลื้อยต่าง ๆ

ดินเผาหรือดินร่วน	1	ส่วน
ใบไม้ผุ	2	ส่วน
ทราย	1	ส่วน
อิฐทุบเล็ก ๆ	1	ส่วน
ปูนขาวเล็กน้อย		

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้วจับคู่โดยการโยงเส้นกับข้อความที่ถูกต้อง

ข้อที่ 1

ขุยมะพร้าว

มีคุณสมบัติดูดน้ำได้ดี โปร่ง ร่วนซุย หาได้ง่าย
และมีราคาถูกนิยมใช้ในงานขยายพันธุ์พืชมาชนิด
หนึ่ง เช่น การตอนกิ่งและผสมลงในเครื่องปลูก

ข้อที่ 2

มีดตัดตา

ใช้ในการตัดตา ต่อกิ่ง เสียบยอดและอื่น ๆ

ข้อที่ 3

ปุ๋ยคอก

ได้จากมูลสัตว์ต่าง ๆ เช่น มูลวัว ควาย ไก่ เป็ด
หรือมูลค้างคาว ปุ๋ยคอกจะช่วยปรับโครงสร้างของ
ดินให้ดีขึ้น

ข้อที่ 4

เชือกพลาสติก

ใช้ในงานตอนกิ่ง มัดค้ำตอน

ข้อที่ 5

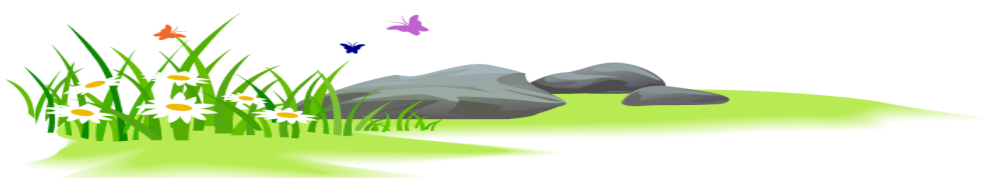
ถุงดำ

ใช้ในการบรรจุเครื่องปลูกสำหรับอนุบาล
ต้นกล้า

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกส่วนผสมดินปลูกสำหรับไม้ดอกไม้ประดับต่อไปนี้

ดินปลูกสำหรับบอนสี	ดินปลูกสำหรับอโกลนีมา
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

เฉลยแบบฝึกทักษะที่ 3.1

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพแล้วจับคู่โดยการโยงเส้นกับข้อความที่ถูกต้อง

ข้อที่ 1		ขุยมะพร้าว	มีคุณสมบัติดูดน้ำได้ดี โปร่ง ร่วนซุย หาได้ง่าย และมีราคาถูกนิยมใช้ในงานขยายพันธุ์พืชมากชนิดหนึ่ง เช่น การตอนกิ่ง และผสมลงในเครื่องปลูก
ข้อที่ 2		มีดตัดตา	ใช้ในการตัดตา ต่อกิ่ง เสียบยอดและอื่น ๆ
ข้อที่ 3		ปุ๋ยคอก	ได้จากมูลสัตว์ต่าง ๆ เช่น มูลวัว ควาย ไก่ เป็ด หรือ มูลค้างคาว ปุ๋ยคอกจะช่วยปรับโครงสร้างของดินให้ดีขึ้น
ข้อที่ 4		เชือกพลาสติก	ใช้ในงานตอนกิ่ง มัดค้ำมตอน
ข้อที่ 5		ถุงดำ	ใช้ในการบรรจุเครื่องปลูกสำหรับอนุบาลต้นกล้า

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกส่วนผสมดินปลูกสำหรับไม้ดอกไม้ประดับต่อไปนี้

ดินปลูกสำหรับบอนสี	ดินปลูกสำหรับเขียวหมื่นปี
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

แบบทดสอบหลังเรียน

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียง 1 คำตอบ แล้วทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดไม่ใช่ภาชนะปลูก ก. กระถางมังกร ข. บ่อซีเมนต์ ค. ตะกร้า ง. ถูกระดาษ	4. ในการติดตา ต่อกิ่ง ใช้เครื่องมือชนิดใด ก. มีดติดตา ข. เลื่อย ค. ส้อมมือ ง. ช้อนปลูก
2. การเพาะเมล็ด วัสดุเพาะจะต้องมีคุณสมบัติอย่างไร ก. โปร่ง ระบายน้ำและอากาศได้ดี ข. แข็ง แน่นทึบ ค. เป็นดินเหนียว ง. มีมูลสัตว์เป็นองค์ประกอบ	5. เครื่องมือและอุปกรณ์ใดที่สามารถขยายพันธุ์พืชได้ ก. เลื่อย ข. มีดติดตา ค. จอบ ง. คราด
3. ในการตอนต้นไม้ วัสดุที่สำคัญที่สำคัญเพื่อลดการคายน้ำของดุมตอน คืออะไร ก. มีดติดตา ข. กรรไกรตัดแต่งกิ่ง ค. พลาสติกหุ้มกาบมะพร้าว ง. กระถาง	6. เครื่องปลูกชนิดใดไม่สามารถหาได้ในท้องถิ่น ก. แกลบดิบ ข. หินภูเขาไฟ ค. กาบมะพร้าว ง. ใบไม้ผุ

แบบทดสอบหลังเรียน

7. กาบมะพร้าวมีคุณสมบัติอย่างไร ก. ทำให้ดินปลูกติดเชื้อโรคง่าย ข. ทำให้โครงสร้างดินแน่นทึบ ค. ดินมีความชุ่มชื้น โปร่ง หาได้ง่าย ง. มีปุ๋ยและแร่ธาตุอาหารของพืชมาก 8. แดงจะทำการติดตากุหลาบ แดงจะต้องเตรียมอุปกรณ์อะไรบ้าง ก. มีดตัดดา ซ้อนปลูก ส้อมพรวน ข. เสียม จอบขุด มีดตัดดา ค. บัวรดน้ำ มีดตัดดา เชือกฟาง ง. เทปพลาสติก มีดตัดดา กิ่งพันธุ์ดี	9. ถ้านักเรียนจะปลูกชำหลวงหลั่งลายในกระถาง นักเรียนจะเลือกใช้วัสดุชนิดใดเป็นเครื่องปลูก ก. แกลบดิบ + ดินร่วน ข. แกลบเผา + ดินร่วน ค. ปุ๋ยคอก + ดินร่วน ง. ขุยมะพร้าว + กาบมะพร้าวสับ 10. ข้อใดไม่ใช่คุณสมบัติของเครื่องปลูกหรือวัสดุปลูก ก. เป็นที่ยึดเกาะของรากพืช ข. ช่วยให้ต้นพืชมีความชุ่มชื้น ค. ช่วยให้ระบายน้ำและอากาศได้ดี ง. ทำให้โครงสร้างดินแน่นทึบ

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
เล่มที่ 3 เรื่อง เครื่องปลูกและอุปกรณ์งานขยายพันธุ์พืช

ข้อที่	เฉลย
1	ง
2	ก
3	ค
4	ง
5	ข
6	ข
7	ก
8	ง
9	ง
10	ง

บรรณานุกรม

- จงวัช พันชะศรี. (2556). ร้อยพรรณพฤกษา ปีโกเนีย. สำนักพิมพ์เศรษฐศิลป์, กรุงเทพฯ
 เศรษฐมนตร์ กาญจนกุล. (2550). ร้อยพรรณพฤกษา รอบรู้เรื่องปลูก. สำนักพิมพ์เศรษฐศิลป์,
 กรุงเทพฯ
- จันทรา อุสุวรรณ,อภิชาติ ศรีสะอาด. (2556). คู่มือการเพาะปลูกและดูแลไม้กระถาง
 ให้สะพรั่งทั้งปี. พิมพ์ครั้งที่ 1. นาคา อินเตอร์มีเดีย, กรุงเทพฯ
- จุฑามาศ อ่อนวิมล. (2547). คู่มือการปลูกไม้ประดับ. พิมพ์ครั้งที่ 3. โครงการหนังสือ
 เกษตรชุมชน, กรุงเทพฯ
- ทิพาพรรณ ศิริเวชฎารักษ์. (2553). ไม้ใหม่ดูแลสวน. พิมพ์ครั้งที่ 4. สำนักพิมพ์บ้านและสวน,
 กรุงเทพฯ
- เศรษฐมนตร์ กาญจนกุล. (2551). ร้อยพรรณพฤกษา ไม้ประดับเพื่อการตกแต่ง. สำนักพิมพ์
 เศรษฐศิลป์, กรุงเทพฯ
- สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ. (2555). คู่มือครู การงานอาชีพและเทคโนโลยีชั้นประถมศึกษา
 ปีที่ 4. สำนักพิมพ์ (พว), กรุงเทพฯ :
- อัจฉรา นาคเมธิ, สิริรัตน์ จินใจตรง ประพัทธ์ เหมาคม. ม.ป.ป. คู่มือครู การงานอาชีพ
 และเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. พิมพ์ครั้งที่ 1. อักษรเจริญทัศน์, กรุงเทพฯ
- อิสรา แพงสี. (2554). ไม้ใหม่จัดสวนโมเดิร์น. พิมพ์ครั้งที่ 4. สำนักพิมพ์บ้านและสวน,
 กรุงเทพฯ
- อุไร จิระมงคลการ. (2552). ไม้ใหม่หัดปลูก. พิมพ์ครั้งที่ 8. สำนักพิมพ์บ้านและสวน, กรุงเทพฯ.